

A NUKLEÁRIS BALESETEKRŐL ADANDÓ GYORS ÉRTEŚÍTÉS RŐL SZÓLÓ EGYEZMÉNY

EZEN EGYEZMÉNY SZERZŐDŐ FELEIKÉNT SZEREPLŐ ÁLLAMOK,

TUDATÁBAN ANNAK, hogy számos államban folynak nukleáris tevékenységek,

TUDOMÁSUL VÉVE, hogy átfogó intézkedéseket foganatosítottak a nukleáris tevékenységek magas fokú biztonsága érdekében, azzal a céllal, hogy megelőzzék a nukleáris baleseteket és minimalizálják bármínemű baleset következményeit, amennyiben az bekövetkezne,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy erősítsék a további nemzetközi együttműködést a nukleáris energia biztonságos kifejlesztése és felhasználása terén,

MEGGYŐZŐDVE ARRÓL, hogy szükséges az államok részéről a vonatkozó információ mielőbbi rendelkezésre bocsátása a nukleáris balesetekről annak érdekében, hogy minimalizálni lehessen az országhatárokon áterjedő sugárhatást,

TUDOMÁSUL VÉVE az ezen a téren történő információcseréről szóló kétoldalú és többoldalú megállapodások hasznosságát,

MEGÁLLAPODTAK a következőkben:

1. cikk

Alkalmazási kör

(1) Ez az egyezmény bármínemű, az alább a (2) bekezdésben említett, a joghatósága vagy ellenőrzése alá tartozó állam, személy vagy jogi személy létesítményeit vagy tevékenységeit érintő olyan baleset esetén alkalmazandó, amelynek következményeképpen radioaktív anyag szabadul vagy nagy valószínűséggel szabadulhat fel, és amelynek eredménye (lehet) egy másik állam sugárbiztonsága szempontjából jelentős nemzetközi, országhatárokon áterjedő sugárhatás.

(2) Az (1) bekezdésben említett létesítmények és tevékenységek a következők:

- a) bármínemű és bárhol elhelyezett atomreaktor;
- b) bármínemű nukleáris üzemanyagciklus-berendezés;
- c) bármínemű, radioaktív hulladék kezelésére szolgáló berendezés;
- d) a nukleáris üzemanyag és a radioaktív hulladék szállítása és tárolása;
- e) radioizotópok előállítása, felhasználása, tárolása, ártalmatlanítása és szállítása, mezőgazdasági, ipari, orvosi és ezekhez kapcsolódó tudományos és kutatói célokból; valamint
- f) radioizotópok felhasználása energiatermelésre világűrben lévő objektumokban.

2. cikk

Értesítés és tájékoztatás

Egy, az 1. cikkben meghatározott baleset (a továbbiakban: nukleáris baleset) esetén az abban a cikkben említett szerződő állam köteles:

- a) a nukleáris balesetről, annak jellegéről, időpontjáról és szükség szerint pontos helyéről haladéktalanul értesíteni, akár közvetlenül, akár a Nemzetközi Atomenergia-ügynökségen (a továbbiakban: az Ügynökség) keresztül azokat az

államokat, amelyek az 1. cikkben meghatározottak szerint fizikailag érintettek vagy érintve lehetnek, valamint az Ügynökséget; valamint

- b) akár közvetve, akár az Ügynökségen keresztül azonnal az a) albekezdésben említett államok, valamint az Ügynökség rendelkezésére bocsátani a rendelkezésre álló, az érintett államokban fellépő sugárhatás minimalizálásával kapcsolatos információt, az 5. cikkben előírtak szerint.

3. cikk

Egyéb nukleáris balesetek

A szerződő államok a sugárhatás minimalizálása érdekében az 1. cikkben említettekén kívül másokat is értesíthetnek nukleáris baleset esetén.

4. cikk

Az Ügynökség feladatai

Az Ügynökség:

- a) haladéktalanul értesíti a szerződő államokat, a tagállamokat, az 1. cikkben meghatározottak szerint fizikailag (potenciálisan) érintett más államokat, valamint az illetékes nemzetközi kormányközi szervezeteket (a továbbiakban: nemzetközi szervezetek) a 2. cikk a) albekezdése értelmében kapott értesítésről; valamint
- b) kérésre azonnal bármelyik szerződő állam, tagállam vagy illetékes nemzetközi szervezet rendelkezésére bocsátják a 2. cikk b) albekezdése értelmében kapott információt.

5. cikk

Rendelkezésre bocsátandó információ

- (1) A 2. cikk b) albekezdése értelmében rendelkezésre bocsátandó információnak az alábbi, az értesítést küldő szerződő állam számára az adott időpontban rendelkezésre álló adatokat kell tartalmaznia:

- a) a nukleáris baleset időpontja, szükség esetén pontos helye, valamint jellege;
- b) az érintett létesítmény vagy tevékenység;
- c) a nukleáris baleset vélelmezett vagy megállapított oka, valamint a radioaktív anyagok országhatárokon áterjedő kibocsátása szempontjából releváns előre látható folyamánya;
- d) a radioaktív kibocsátás általános jellegzetességei, beleértve lehetőség és szükség szerint a radioaktív kibocsátás jellegét, lehetséges fizikai és vegyi formáját, mennyiségét, összetételét és tényleges mértékét;
- e) a meglévő és az előre jelzett meteorológiai és hidrológiai feltételekre vonatkozó információ, ami a radioaktív anyagok országhatárokon való áterjedése előrejelzéséhez szükséges;
- f) a környezetvédelmi ellenőrzés eredményei, melyek a radioaktív anyagok országhatárokon való áterjedése szempontjából relevánsak;
- g) a telephelyen kívüli, már meghozott vagy tervezett védintézkedések;
- h) a radioaktív kibocsátás természetére vonatkozó hosszú távú előrejelzés.

(2) Ezt az információt megfelelő időközönként további releváns adatokkal kell kiegészíteni a vészhelyzettel kapcsolatos fejleményekről, beleértve annak előre látható vagy tényleges befejeződését.

(3) A 2. cikk b) albekezdése értelmében megkapott információ korlátozás nélkül felhasználható, kivéve ha azt bizalmas úton bocsátja rendelkezésre a bejelentő szerződő állam.

6. cikk

Konzultációk

A 2. cikk b) albekezdése értelmében információt rendelkezésre bocsátó szerződő államnak, amennyire az ésszerű keretek között megvalósítható, haladéktalanul reagálnia kell az érintett szerződő fél általi, további információra vagy konzultációra irányuló kérelemre, az adott államban bekövetkező sugárhatás minimalizálása érdekében.

7. cikk

Illetékes hatóságok és kapcsolattartók

(1) Valamennyi szerződő állam közvetlenül vagy az Ügynökségen keresztül az Ügynökséggel és a többi szerződő állammal tudatja, melyek az illetékes hatóságai, és azon kapcsolattartói, amelyek a 2. cikkben említett értesítés és információ kiadásáért és fogadásáért felelősek. Ezeknek az Ügynökségen belüli kapcsolattartóknak és tájékoztatási központoknak folyamatosan elérhetőnek kell lenniük.

(2) Valamennyi szerződő állam haladéktalanul értesíti az Ügynökséget az (1) bekezdésben említett információban esetleg bekövetkező bármilyen változásról.

(3) Az Ügynökség kezeli a nemzeti hatóságok és kapcsolattartók, valamint az illetékes nemzetközi szervezetek kapcsolattartói aktuális jegyzékét, és azt a szerződő államok, a tagállamok és az illetékes nemzetközi szervezetek rendelkezésére bocsátja.

8. cikk

Segítségnyújtás a szerződő államoknak

Az Ügynökség, összhangban alapokmányával, azon szerződő állam kérésére, amely nem folytat nukleáris tevékenységet, és nem határos aktív nukleáris programot folytató nem szerződő fél állammal, vizsgálatot folytat egy megfelelő sugárfigyelő rendszer megvalósíthatóságát és létrehozhatóságát illetően, annak érdekében, hogy elősegítse az ezen egyezmény célkitűzéseinek megvalósítását.

9. cikk

Kétoldalú és többoldalú megállapodások

A közös érdekek előmozdítása érdekében a szerződő államok, amennyiben azt alkalmasnak találják, fontolóra vehetik az ezen egyezmény tárgyához kapcsolódó kétoldalú és többoldalú megállapodások megkötését.

10. cikk

Kapcsolat más nemzetközi megállapodásokkal

Ez az egyezmény nem érintheti a szerződő államoknak az ezen egyezmény hatálya alá tartozó kérdésekhez kapcsolódó meglévő nemzetközi megállapodások, illetve a jövőbeni, az ezen egyezmény tárgyával és céljával összhangban aláírt nemzetközi megállapodások értelmében fennálló, egymással szembeni jogait és kötelezettségeit.

11. cikk

A viták rendezése

(1) A szerződő államok között, vagy egy szerződő állam és az Ügynökség között fennálló, az ezen egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos vita esetén a felek konzultációt folytatnak a vita rendezése céljából, tárgyalás vagy bármilyen más, számukra elfogadható békés vitarendezési eszköz révén.

(2) Amennyiben ilyen jellegű vitát a szerződő felek nem tudnak rendezni az (1) bekezdés értelmében folytatandó konzultációra irányuló kérelem időpontjától számított egy éven belül, a vitát bármelyik vitában álló fél kérésére döntésre választottbíró-sághoz vagy a Nemzetközi Bírósághoz utalják. Egy vita választottbíró-sághoz való kerülése esetén, amennyiben a kéréstől számított hat hónapon belül a vitázó felek nem tudnak megegyezésre jutni a választottbíró-ság szervezeti felépítését illetően, a felek felkérhetik a Nemzetközi Bíróság elnökét vagy az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkárát egy vagy több választottbíró kinevezésére. Azokban az esetekben, amikor a vitázó felek kérelmei között összeférhetlenség áll fenn, az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkárához intézett kérelem élvez elsőbbséget.

(3) Az ezen egyezmény aláírásakor, ratifikálásakor, elfogadásakor, jóváhagyásakor vagy az ehhez való csatlakozáskor valamely állam kijelentheti, hogy nem tekinti a (2) bekezdésben előírt vitarendezési eljárás(oka)t vele szemben alkalmazandónak. A többi szerződő államot nem kötheti a (2) bekezdésben előírt vitarendezési eljárás azzal a szerződő állammal szemben, amely-lyel szemben egy ilyen nyilatkozat érvényben van.

(4) Az a szerződő állam, amely a (3) bekezdés értelmében nyilatkozatot tett, a letétkezelőnek küldött értesítéssel azt bármikor visszavonhatja.

12. cikk

Hatálybalépés

(1) Ez az egyezmény aláírásra nyitva áll valamennyi állam, valamint Namíbia előtt, melyet az Egyesült Nemzetek Namíbia Képviselőtársaságára létrehozott Tanácsa képvisel a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség bécsi, illetve az Egyesült Nemzetek Szervezete New York-i székhelyén 1986. szeptember 26-tól, illetve 1986. október 6-tól, annak hatálybalépéséig, illetve tizenkét hónapi, attól függően, hogy melyik időszak a hosszabb.

(2) Valamely állam és az Egyesült Nemzetek Namíbia Képviselőtársasága által képviselt Namíbia aláírással vagy megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okmány letétbe helyezésével, ratifikálásához, elfogadásához, jóváhagyáshoz, vagy csatlakozási okmányhoz kötött aláírást követően kifejezheti beleegyezését abba, hogy ez az egyezmény rá nézve alkalmazható lehessen. A megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okmányt a letétkezelőnél kell letétbe helyezni.

(3) Ez az egyezmény harminc nappal az után lép hatályba, hogy három állam kifejezte beleegyezését abba, hogy az egyezmény rá nézve alkalmazható lehessen.

(4) Minden állam esetében, amely kifejezte beleegyezését, hogy ez az egyezmény rá nézve alkalmazható lehessen harminc nappal a hatálybalépést követően, ez az egyezmény az adott állam esetében a beleegyezést követő harminc nappal lép hatályba.

(5) a) Ez az egyezmény az ebben a cikkben előírtaknak megfelelően csatlakozásra nyitva áll nemzetközi szervezetek és szuverén államokból álló regionális integrációs szervezetek előtt, melyek hatáskörrel rendelkeznek az ezen egyezmény hatálya alá tartozó kérdésekről szóló nemzetközi megállapodásokról való tárgyalásokat, valamint azok megkötését és alkalmazását illetően.

b) Ezek a szervezetek az illetékességi körükbe tartozó kérdések esetén a saját nevükben gyakorolják azokat a jogokat, illetve teljesítik azokat a kötelezettségeket, amelyeket ez az egyezmény a szerződő államokra ró.

c) Csatlakozási okmánya letétbe helyezésekor egy ilyen szervezet eljuttat egy közleményt a letétkezelőnek, melyben ismerteti illetékességi körét az ezen egyezmény hatálya alá tartozó kérdések terén.

d) Egy ilyen szervezet nem rendelkezhet a tagállamokénál több szavazattal.

13. cikk

Ideiglenes alkalmazás

Az aláírást követően, vagy bármikor később, ezen egyezmény hatálybalépése előtt valamely állam kinyilváníthatja, hogy ezt az egyezményt ideiglenesen fogja alkalmazni.

14. cikk

Módosítások

(1) Egy szerződő állam javaslatot tehet ezen egyezmény módosítására. A javasolt módosítást a letétkezelőnek kell eljuttatni, aki haladéktalanul továbbítja azt az összes többi szerződő államnak.

(2) Ha a szerződő államok többsége arra kéri fel a letétkezelőt, hogy szervezzen konferenciát a javasolt módosítások megtárgyalása céljából, a letétkezelő valamennyi szerződő államot felkéri a konferencián való részvételre, amelyre leg hamarabb a meghívást követő harminc napot követően kerülhet sor. Bárminemű, a konferencián a szerződő államok által kétharmados többséggel elfogadott módosítást egy jegyzőkönyvbe kell foglalni, amely valamennyi szerződő állam előtt aláírásra nyitva áll Bécsben és New Yorkban.

(3) A jegyzőkönyv harminc nappal az után követően lép hatályba, hogy három állam beleegyezett abba, hogy az vele szemben alkalmazható lehessen. Minden egyes állam esetében, amely beleegyezett abba, hogy a jegyzőkönyv hatálybalépése után vele szemben alkalmazható lehessen, a jegyzőkönyv a beleegyezést követő harminc nappal lép hatályba.

15. cikk

Felmondás

(1) Bármely szerződő állam felmondhatja ezt az egyezményt a letétkezelőhöz intézett írásos értesítés útján.

(2) A felmondás egy évvel az értesítés letétkezelő általi kézhezvételétől kezdődően követően lép hatályba.

16. cikk

Letétkezelő

(1) Ezen egyezmény letétkezelője az Ügynökség főigazgatója.

(2) Az Ügynökség főigazgatója haladéktalanul értesíti a szerződő államokat és az összes többi államot az alábbiakról:

a) az egyezményről vagy módosítási jegyzőkönyvről kapcsolatos minden egyes aláírásról;

b) az ezzel az egyezménnyel vagy egy módosítási jegyzőkönyvről kapcsolatos megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okmánya letétbe helyezéséről;

c) az ezeknek a 11. cikk értelmében történő bárminemű kihirdetéséről vagy visszavonásáról;

- d) az ezen egyezménynek a 13. cikk értelmében történő ideiglenes alkalmazásáról szóló nyilatkozatról;
- e) ezen egyezmény hatálybalépéséről és annak bármilyen módosításáról; valamint
- f) a 15. cikk alapján történő bármilyen felmondásról.

hitelesek, a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség főigazgatójánál kell letétbe helyezni, aki megküldi a hitelesített másolatokat a szerződő államoknak és az összes többi államnak.

FENTIEK HITELELÉÜL a kellően felhatalmazott alulírottak kézzel látták el ezt az egyezményt, mely a 12. cikk (1) bekezdésében előírtak szerint aláírásra nyitva áll.

17. cikk

Hiteles szövegek és hitelesített másolatok

Az ezen egyezmény eredeti példányát, melynek arab, kínai, angol, francia, orosz és spanyol nyelvű változatai egyaránt

ELFOGADVA a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség különleges alkalommal Bécsben megtartott általános konferenciáján, 1986. szeptember 26-án.

A nukleáris balesetekről adandó gyors értesítésről szóló egyezmény 12. cikke (5) bekezdésének c) pontjában említett nyilatkozat

A Közösség tagállamaival közösen hatáskörrel rendelkezik a sugárveszélyről szóló értesítés terén, a 2. cikk b) bekezdésében és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés „Egészség és biztonság” c. 3. fejezetének II. címe vonatkozó rendelkezéseiben előírt mértékben.
